

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i geldowego dr Marjan Chęłmicki, za inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp Akc Drukarnia Polska
w Poznaniu, św Marcin 70

Redaktor Bohdan Jarochoński

Nr. 210

Poznań, czwartek dnia 8 maja 1930

Rok XXV

Konferencja

w sprawach gospodarczych

Warszawa, 8. 5. (Tel. wł.) — W dniu wczorajszym odbyła się pod przewodnictwem premiera Sławka konferencja w sprawach gospodarczych przy udziale min. Zaleskiego, Matuszewskiego, Kwiatkowskiego, Janty - Polczyńskiego oraz wicemin. Pierackiego. (w)

Delegacja czeska w Gdyni

Warszawa, 8. 5. (Tel. wł.) Delegacja czeskich sfer gospodarczych, złożona z dyr. Titery oraz sen. Votruby, po zwiedzeniu Targów Poznańskich udała się do Gdyni, gdzie była oprowadzana przez inż. Legowskiego z min. przem. i handlu. Delegaci ze szczególnym zainteresowaniem zwiedzili łuszczarnię ryżu i wielką chłodnię portową.

Przy tej sposobności omawiano kwestję tranzytu produktów czeskich. (w)

Podwyżka cen wyrobów monopolu spirytusowego

Warszawa, 8. 5. (Tel. wł.) „Dziennik Ustaw” z 7 bm. ogłasza rozporządzenie Rady ministrów w sprawie podwyżki cen wyrobów monopolu spirytusowego. Podwyżka wyniesie przeciętnie 10 proc. a przy wyrobach poniżej 1 litra więcej; obowiązuje ona od dn. 7 bm. Urzędnicy skarbowi zaczęli już sprawdzanie zapasów spirytusu w komisyjnych i prywatnych miejscach sprzedaży.

Sprawa ta jest o tyle ciekawa, że podwyżka cen wyrobów monopolu spirytusowego miała stanowić ekwiwalent za ulgi przy podatku obrotowym. Tymczasem ulg nie zastosowano a podwyżka weszła w życie. (w)

Współpraca Reichswehry z armją sowiecką

Berlin, 7. 5. (PAT.) Organ zakonu młodoniemieckiego „Der Junge Deutsche” domaga się od komisji budżetowej ujawnienia poufnego wyjaśnienia, udzielonego wczoraj przez min. Groenera w sprawie współpracy pomiędzy Reichswehrą a armją sowiecką.

Dziennik utrzymuje, że na czele akcji współpracy z armją czerwoną stoi generał major Reichswehry v. Schneicher, działający wbrew intencjom min. Groenera. „Der Junge Deutsche” zwraca się do socjal. - demokr., przypominając, że szerokie koła ich wyborców nie rozumieją, dlaczego partja socjalistyczna, prowadząc zaciętką walkę z dyrygowanymi przez Moskwę komunistami niemieckimi, okazuje jednocześnie taką ustępliwość, gdy chodzi o zwalczanie nielegalnej współpracy Reichstagu z armją czerwoną.

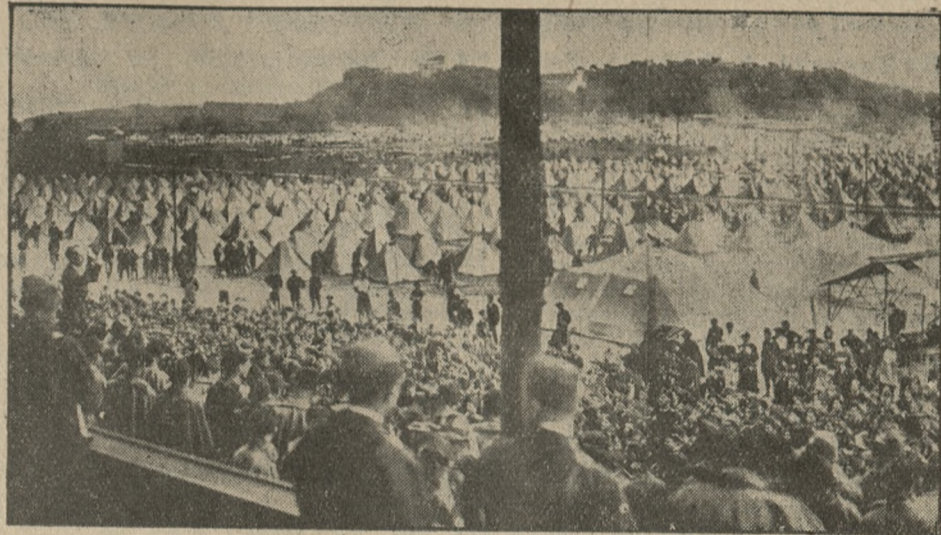
Również i partje centrowe, prowadzące w duchu odezwy papieskiej walkę przeciwko wpływowi bolszewizmu, nie zdołały usprawiedliwić swej dziwnej obojętności wobec postępowania generała v. Schneichera.

Po zajściach uniwersyteckich w Hiszpanji

Madryt, 7. 5. (PAT.) W całej Hiszpanji panuje spokój.

Minister spraw wewn. zaprzeczył pogłoskom, jakoby aresztowania wśród studentów w Madrycie były powodem zamierzonego strajku studentów w uniwersytetach prowincjonalnych. W kilku miastach prowincjonalnych studenci urządzili 24-godzinny strajk jako wyraz solidarności ze studentami madryckimi, nigdzie jednak nie doszło do jakichkolwiek poważnych zajść.

Zaburzenia uniwersyteckie można uważać za zlikwidowane.

Obóz 25 tys. młodych faszystów na stadionie narodowym przed bramami Rzymu.

Dalsze zbrojenia niemieckie

Budżet Reichswehry na r. 1930

Berlin, 7. 5. (PAT.) Prasa niemiecka w dalszym ciągu wyraża zdziwienie, że w budżecie Reichswehry na r. 1930 wydatki na amunicję dla 100 000-ej armji wynoszą 95 milj. mk., podczas gdy dla 500 000-ej armji cesarskiej w r. 1913 wydatki te dochodziły zaledwie do 65 milj. mk.

Dziwnie wysokie, zdaniem prasy, są również pozycje na umundurowanie, na co budżet roku bież. przewiduje na jednego żołnierza 289 mk. rocznie, a więc 4 razy więcej, niż wynosiły wydatki na umundurowanie żołnierza niemieckiego cesarstwa z roku 1913.

Pomoc dla niemieckich

provincji wschodnich

Koszty wykonania programu wynoszą 700 milj. mk. rocznie

Berlin, 7. 5. (PAT.) Urzędowo donoszą, że w dniu dzisiejszym gabinet Rzeszy pod przewodnictwem kanclerza Brüninga kontynuował obrady nad programem pomocy dla prowincji wschodnich. W obradach tych brał również udział prezydent Banku Rzeszy dr. Luther.

Obrady zakończyły się uzgodnieniem poglądów na program, na podstawie którego odnośne projekty ustaw, opracowane przez poszczególne resorty, przedstawione zostaną w najbliższą środę przez min. spraw wewn. Radzie ministrów.

Berlin, 7. 5. (PAT.) Wraz z projektem ustawy o pomocy dla prowincji wschodnich gabinetowi Rzeszy przedstawiony został obszerny memoriał, uza-

sadniający poszczególne zarządzenia programu wschodniego.

Według obliczeń odnośnych resortów, koszty wykonania programu w okresie najbliższych 5 lat wynoszą 700 milj. mk. rocznie. M. in. na udzielenie kredytów długoterminowych dla rolnictwa przypada 200.000 mk., na konwersję długów rolnictwa 300.000, na rozbudowę nowej sieci kolejowej i innych zarządzeń komunikacyjnych — 130 milj. mk.

Ustawy mają charakter szeroko zakreślonych pełnomocnictw dla rządu. Odnośne zarządzenia wydawane będą w drodze dekretu. Memoriał podkreśla, że wykonanie całego programu ma nastąpić w ścisłym porozumieniu z rządem pruskim.

Znamienny wywiad

Szef wyszkolenia armji lotewskiej o ewentualnej wojnie polsko - sowieckiej

Ryga, 7. 5. (PAT.) „Pedeja Bridi” zamieściła wywiad z szefem wyszkolenia armji lotewskiej gen. Radinszen.

Generał poruszył kwestję wyszkolenia wojskowego i znaczenie konferencji rozbrojeniowej i wyraził swe zdanie co do budowy fortec, przy czem powołał się na projekty niemieckie, które polegają na tem, że Niemcy przeznaczają milionowe sumy zamiast na budowę fortec na wschodzie, na budowę dróg, szos i kolei strategicznych. Tego samego systemu trzyma się obecnie Polska na granicy sowieckiej. Przeprowadza ona intensywną budowę dróg komunikacyjnych i główną uwagę zwraca na wyszkolenie. Na Łotwie natomiast budowa dróg niema najmniejszego znaczenia strategicznego i w tych kwestiach uwzględniane są jedynie postulaty partyjne.

Zdaniem gen. Radinszena, ani ar-

mja lotewska, ani estońska, ani też litewska, pomijając już swą liczebność, z punktu widzenia wyszkolenia i uzbrojenia nie mogą stawić czoła Rosji sowieckiej. Jedynym takim państwem na wschodzie jest Polska. Należy przyznać, że jeżeli w Rosji sowieckiej jest coś dobrego, to jest w niej armja. Na czele armji sowieckiej stoją przeważnie b. oficerowie dawnej armji carskiej i gdyby rząd Stalina miał całkowite do niej zaufanie, to pomiędzy Polską a Rosją sowiecką już dawno wybuchłaby wojna.

Wrazie wojny pomiędzy Polską a Sowiecami, Estonia i Łotwa nie mają się czego obawiać, gdyż terenem wojny będzie Ukraina i Białoruś, gdzie już obecnie bolszewicy koncentrują swe siły. Gdyby główna akcja była skierowana przez Dynaburg, to wówczas Rosja musiałaby przerzucić swe siły z Ukrainy, t. j. z terenu, na

którym coraz bardziej szerzą się tendencje narodowe, a gdyby gros swoich sił przerzuciła pod Dynaburg, to Polacy małymi siłami mogliby wstrzymać na tym odcinku ofensywę bolszewicką a sami łącznie z Ukraińcami obejść armję sowiecką z południa. — Gdyby zaś Rosja sowiecka wszczęła wojnę z Łotwą i Estonją, to Polska, obawiając się odcięcia od morza Bałtyckiego, musiałaby również wystąpić.

W razie wygrania wojny przez Polskę, Łotwa niema powodu do najmniejszej obawy, gdyż wówczas granice jej pozostałyby nienaruszone. — Natomiast gdyby Polska wojnę przegrała, istnienie Łotwy byłoby rozstrzygnięte, gdyż Rosja sowiecka nie będzie się liczyła z siłami militarnymi Łotwy.

Biorąc powyższe pod uwagę, generał jest zdania, że w razie wojny Łotwa ponosi najmniejsze ryzyko, o ile stanie po stronie Polski. Neutralną Łotwa pozostać nie może. O przynajmniej z Rosją sowiecką nie może być, według gen. Radinszena, nawet mowy.

Z powodu powyższych wywodów socjaldemokraci złożyli w Sejmie interpelację do premiera Celminsa. Premier Celmins udzieli na nią prawdopodobnie w ciągu przyszłego tygodnia odpowiedzi.

Zajście w senacie praskim

Praga, 7. 5. (PAT.) W czasie wczorajszego plenarnego posiedzenia senatu doszło do incydentu, wywołanego przez komunistów, którzy przeprowadzili na salę obrad obłąkanego, rzekomo pobitego przez policję w zajściach komunistycznych w czasie świąt wielkanocnych a następnie aresztowanego i torturowanego w więzieniu.

Wskutek długotrwałych krzyków i wrzawy oraz utarczek pomiędzy poszczególnymi stronnictwami, przewodniczący musiał przerwać posiedzenie.

**POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE
BO ONE KARMIA WSZYSTKICH
GŁODNYCH!**

Rewolucja w Abisynji

(Od własnego korespondenta)

Addis Abebe, w kwietniu.

W stolicy panował zupełny spokój. O powstaniu, jakie wybuchło w północnej Abisynji, i prowadzone było początkowo przez dzikie hordy plemienia Dankalów a następnie przez dobrze uzbrojoną armję Rasa Guksy, małżonka cesarzowej Zanditu, prawie nic nie wiedzieliśmy, gdyż tubylcom zabroniono o niem wspominać pod karą chłosty.

Wreszcie nadszedł dzień 1 kwietnia. Około 1-szej w poł. wracalem z gmachu poselstwa amerykańskiego. Za mostem, jak zwykle, panował zupełny spokój, lecz zbliżywszy się do kościoła św. Jerzego i pobliskiego targowiska, zobaczyłem uciekających z centrum miasta mężczyzn, starców, kobiety i dzieci, częściowo pieszo, częściowo zaś na mułach i koniach. Do zwycięstwa płocho przyczyniali się jeszcze strażnicy policyjni, którzy długimi kijami bili każdego, kto tylko wpadł im pod ręce. Zdumiony tym widokiem, zatrzymałem jednego z tubylców i zapytałem, co się stało. — Nie wiem — odpowiedział przerażony i pędził dalej.

Idę pomału w kierunku domu i po drodze staram się zasięgnąć języka; okazuje się jednak, że nikt nic nie wie. Na targowisku przekupnie składają swój towar i szybko ulatniają się, gurage, tj. fragarze uliczni kradną, co tylko mogą

